

“ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนด้านสหกิจศึกษา
และการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน”

ดร. อรสา ภาวิมล

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

8 พ.ย. 2560 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นนำเสนอ

- ❖ บริบทของโลกยุคใหม่ : โลกาภิวัตน์และดิจิทัล
- ❖ ทิศทางการขับเคลื่อนประเทศ
- ❖ บริบทอุดมศึกษาไทย
- ❖ ร่างแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)
- ❖ ศักยภาพของคนยุคใหม่ : คนไทย 4.0
- ❖ บทบาทของ สกอ. และสถาบันอุดมศึกษากับ WIL

บริบทโลกยุคใหม่ : Global Mega Trends

โลกยุคใหม่ : โลกาวัดันและดิิจทัต

- ❖ การเชื่อมตั่วโลก : ภาษาและวัฒนธรรม
ทางกายภาพ (Physical Connectivity)
มนุษย์ (Human Connectivity)
องคัการ (Institutional Connectivity)
- ❖ โลกของเทคโนโลยีที่ไม่วหยุดนึ่ง ความ
ตั่วองการควารู้และทักษะเปลี่ยน
- ❖ วิถีชีวิตในโลยุคใหม่และสังคมเมืออง
- ❖ Big Data จะจัตการอย่างไร
- ❖ การแข่งชันทางธุรกิจ

คัถยภาพบัณทัต ?????

โลกแห่งการทำงานในอนาคต :
คนทำงานควบคู่กับเทคโนโลยี

Machines for Productivity

Humans for Creativity

ทิศทางการขับเคลื่อนประเทศ

ความสัมพันธ์ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และ ไทยแลนด์ 4.0

ไทยแลนด์ 4.0

เป็น "Value-based Economy" ที่ **สร้างความมั่งคั่ง** ผ่าน "Science & Technology" และ "Culture & Creativity" เพื่อให้ได้สินค้าที่เป็นนวัตกรรม (Innovation)

หลุดพ้น 3 กับดักสำคัญ

1. กับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap)
2. กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap)
3. กับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา (Imbalance Trap)

ทิศทางการขับเคลื่อนประเทศ (ต่อ)

ไทยแลนด์ 4.0

แปลง

ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ

ความหลากหลายเชิงชีวภาพ (Bio-Diversity)

ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม (Cultural Diversity)

ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน

กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ

ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม เกษตรแปรรูปที่ไม่ใช่อาหาร อุตสาหกรรมชีวภาพ

กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์

ได้แก่ ยาและสมุนไพร อุปกรณ์การแพทย์ บริการทางการแพทย์

กลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและดิจิทัล

ได้แก่ ยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม หุ่นยนต์ อากาศยานและชิ้นส่วน ดิจิทัล ซึ่งรวมถึงการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการข้อมูล เช่น แอปพลิเคชัน

กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ทุนวัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง

ได้แก่ ท่องเที่ยว แฟชั่น โลฟิสต์สไตล์ เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้และของตกแต่งบ้าน ของเล่น และเซรามิก สื่อสร้างสรรค์และแอนิเมชัน เช่น ภาพยนตร์ การพิมพ์ และสิ่งพิมพ์

กลุ่มอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมสนับสนุน

ได้แก่ ปิโตรเคมีและพลาสติก เคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมพลังงาน เหล็กและโลหะการ บรรจุก๊าซ เครื่องจักรกล แม่พิมพ์ เหมืองแร่ โลจิสติกส์

ประเทศไทย 4.0 จึงมีการยกระดับ 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

เกษตร
แบบดั้งเดิม

เกษตรสมัยใหม่
เน้นการบริหารจัดการ
และใช้เทคโนโลยี

SMEs แบบเดิม

Smart Enterprises
และ Startups
ที่มีศักยภาพสูง

บริการแบบเดิม
มูลค่าค่อนข้างต่ำ

บริการที่มีมูลค่าสูง

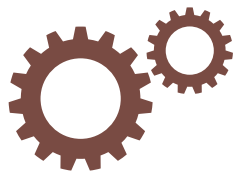
แรงงานทักษะต่ำ

แรงงานที่มีความรู้
และทักษะสูง

ทิศทางการขับเคลื่อนประเทศ (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์และนโยบายระดับบัญชาการ

กลไกบริหารจัดการ

โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ

- น้ำ / ป่า
- พลังงาน
- สิ่งแวดล้อม

โครงสร้างพื้นฐานเชิงเครือข่าย

- เครือข่ายดิจิทัล
- เครือข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์

โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา

- การศึกษา
- การวิจัย
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม

- สวัสดิการ
- การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

จุดเน้นนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

1. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
วิชาประวัติศาสตร์/ สถาบัน
พระมหากษัตริย์ / จัดการศึกษาใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้/ ชายขอบ /
ป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด

4. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่าน
เทคโนโลยีดิจิทัล / Admission ผ่าน
ระบบ Clearing-House /
No Child Left Behind

2. จัดการศึกษาทวิภาคีรูปแบบ “โรงงานเป็น
โรงเรียน” / ยกกระดับภาษาอังกฤษรองรับ
Thailand 4.0 / การพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น
ภาษาอังกฤษ / ผลิตกำลังคนรองรับ
New S-Curve / การพัฒนานวัตกรรมและ
เทคโนโลยี 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย และ
STEM Education

5. สร้างจิตสำนึกความตระหนักใน
การพัฒนาอย่างยั่งยืน / หลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม / วรรณคดี
“เกลียดการโกง” / ปรับพัฒนาหลักสูตร
ให้ยืดหยุ่น / ผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
(สพฐ. สอศ.) / ปรับเกณฑ์การประเมิน
วิทยฐานะแนวใหม่ / พัฒนาและอบรมครู
เชื่อมโยงกับการได้รับวิทยฐานะ

6. กฎหมายการศึกษา / ปรับปรุงการ
บริหารงานบุคคล / จัดตั้งกระทรวง
อุดมศึกษา / ขับเคลื่อนนโยบายระดับ
พื้นที่ (ศธภ. และ ศธจ.)

นโยบายรัฐบาล/กระทรวงศึกษาธิการ

- ❖ ผลิตบับณทิตให้ตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ
- ❖ มีงานทำ/ทำงานได้จริง
- ❖ Character Education

เสียงสะท้อนอุดมศึกษาในปัจจุบัน ????

- ❖ ผู้เรียนลดลง/สถาบันอุดมศึกษาเท่าเดิม/แข่งกันรับนักศึกษา
- ❖ หลักสูตรและการเรียนการสอนแข็งตัว
- ❖ ปัญหาคุณภาพผู้เรียน เน้นปริมาณ
- ❖ ทิศทางและสัดส่วนงานวิจัยเพื่อความเป็นเลิศ และงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์/สร้างมูลค่าเพิ่ม
- ❖ ความสนใจและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภา/ผู้บริหาร/คณาจารย์และผู้ปฏิบัติงาน

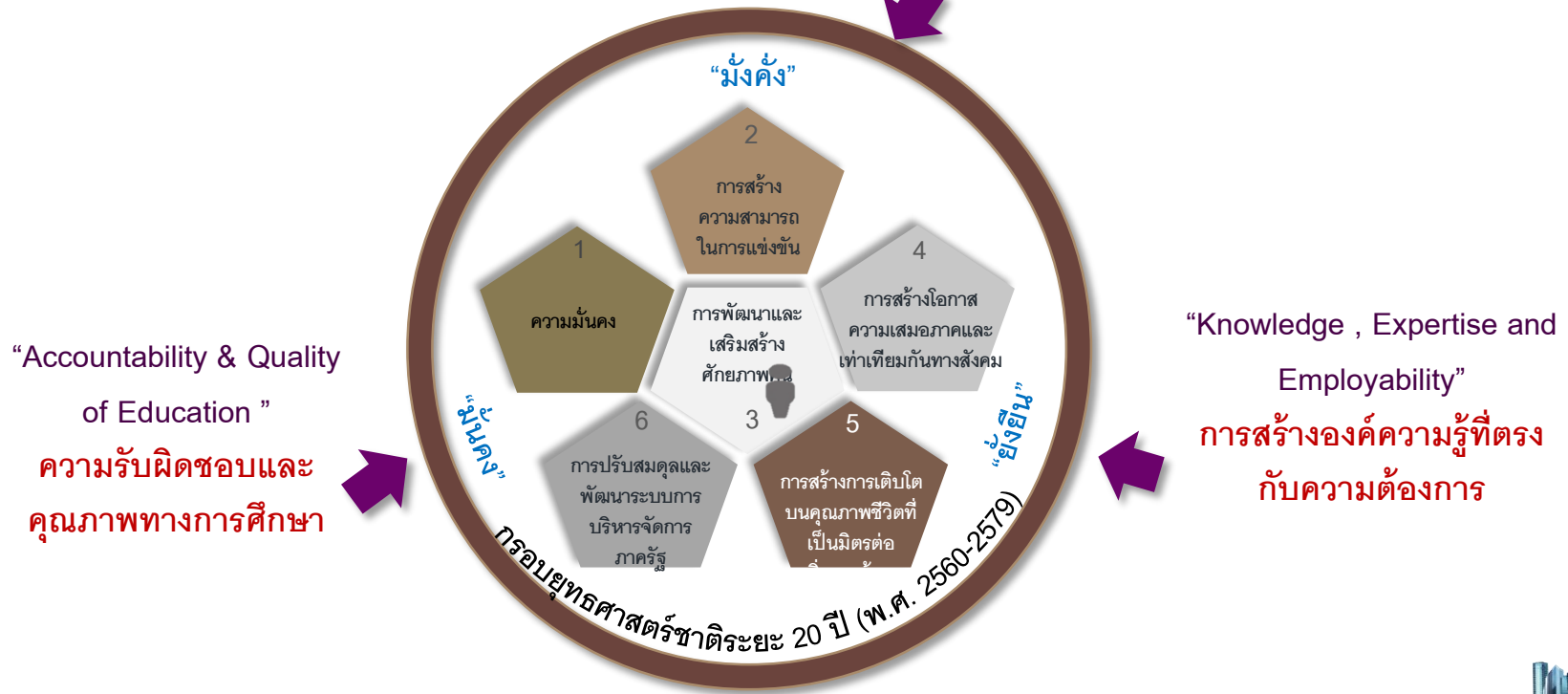

ทิศทางการขับเคลื่อนอุดมศึกษาตามร่างแผนยาว 20 ปี

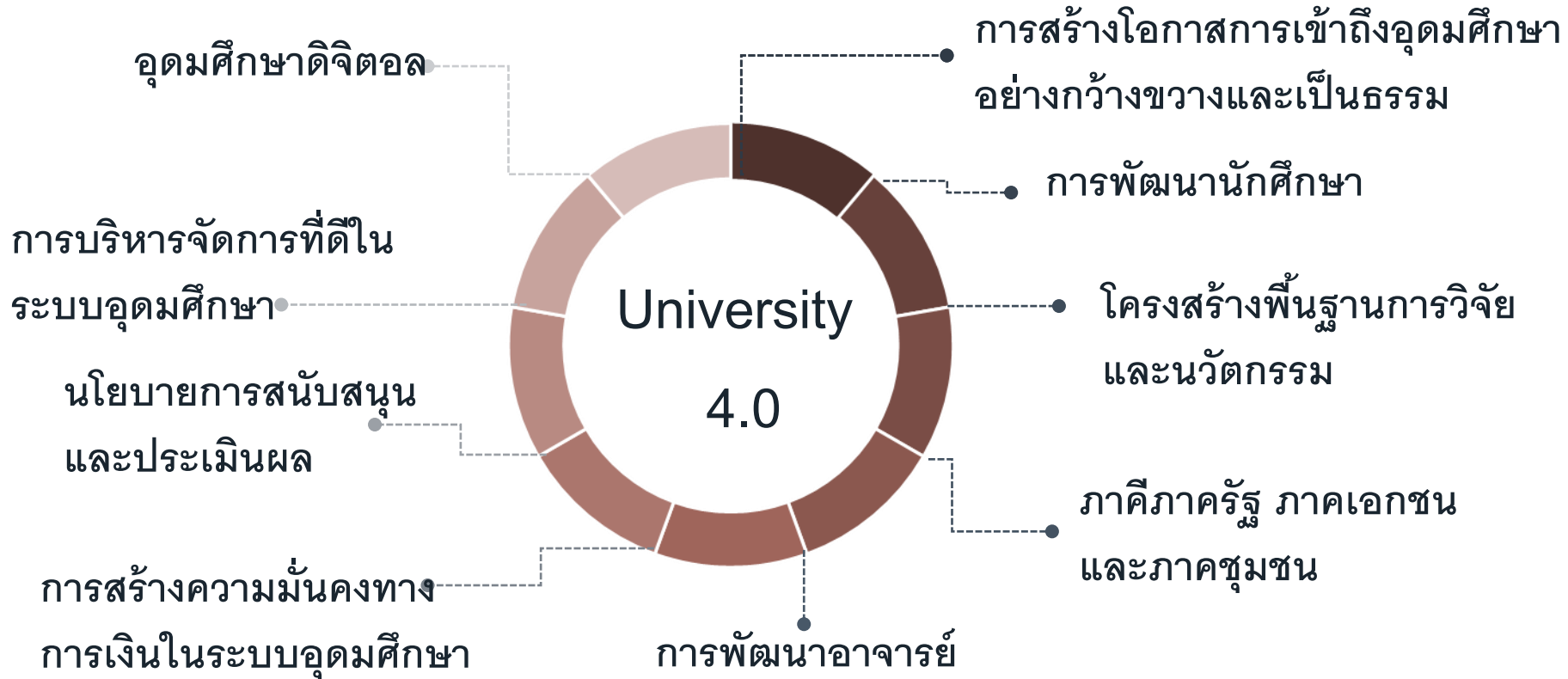
บทบาทของอุดมศึกษา ที่ตอบวิสัยทัศน์ชาติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

“Research & Innovation (Invention + Commercialization)”

วิจัยและนวัตกรรม

ร่างแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี ขับเคลื่อน 9 การเปลี่ยนแปลง

แนวความคิดในการพัฒนาอุดมศึกษาแห่งอนาคต

การวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของอุดมศึกษาแห่งอนาคต
จำเป็นต้องปฏิรูปอุดมศึกษา โดย

Re – Orientation

การปรับเปลี่ยน
ทิศทางบทบาท ความ
รับผิดชอบ สถานะ และ
การดำรงอยู่ในอนาคต

Re – Profiling

การปรับเปลี่ยน
ยุทธศาสตร์และการ
ตอบสนองความต้องการ
ในอนาคต

Re – Structure

การปรับเปลี่ยน
โครงสร้างความสัมพันธ์
กับภาครัฐ การเพิ่ม
ประสิทธิภาพภายใน

Re – Organization

การจัดองค์กรใหม่
ทั้งหน่วยกำกับดูแล และ
หน่วยให้บริการ

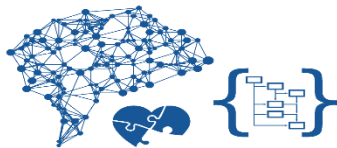

ศักยภาพของคนยุคใหม่

Top 10 skills

in 2020

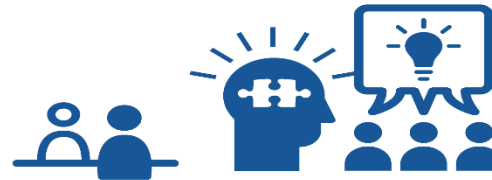
1. Complex Problem Solving
2. Critical Thinking
3. Creativity
4. People Management
5. Coordinating with Others
6. Emotional Intelligence
7. Judgment and Decision Making
8. Service Orientation
9. Negotiation
10. Cognitive Flexibility

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

in 2015

1. Complex Problem Solving
2. Coordinating with Others
3. People Management
4. Critical Thinking
5. Negotiation
6. Quality Control
7. Service Orientation
8. Judgment and Decision Making
9. Active Listening
10. Creativity

เป้าหมาย Thailand 4.0 : คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21

คนไทย 3.0

- คนไทยมีความรู้ ทักษะ
ความสามารถจำกัด
- คนไทยที่เห็นแต่
ประโยชน์ส่วนตน
- คนไทยที่เป็น Analog Thai
- คนไทยแบบ Thai- Thai

คนไทย 4.0

- คนไทยที่มีความรู้ ทักษะ
ความสามารถสูง
- คนไทยที่มีจิตสาธารณะ
รับผิดชอบต่อสังคม
- คนไทยที่เป็น Digital Thai
- คนไทยสากล (Global-Thai)

ที่มาจาก ดร. สุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

Work-Integrated Learning (WIL) Philosophy : school to work/ life long learning /meta – competency conception

- ❖ **school to work** : การเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ
(career focused) และการได้งานทำ (employability)
- ❖ **continuing professional development** : การพัฒนาเชิงวิชาชีพ
ให้กับบัณฑิต เพื่อให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของ
ตลาดแรงงาน
- ❖ **various learning** : การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยการเชื่อมต่อการ
เรียนรู้กับการทำงาน

ความจำเป็นของการปรับตัวของหลักสูตรและการเรียนการสอน

แบบเดิม

- เน้นการสอน/การสอบ
- เรียนในห้องเรียน
- แบ่งศาสตร์

แบบ 4.0

- ให้ความสำคัญกับการคิดวิเคราะห์/สร้างประสบการณ์/สร้างทักษะที่หลากหลาย การลงมือทำ แก้ปัญหาเป็น เรียนรู้ ชุมชนสังคม เข้าใจชีวิตและสังคม เรียนรู้โลกกว้าง
- บูรณาการศาสตร์ /สหวิทยาการ
- เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษา
- สร้างบรรยากาศค้นหา/สร้างความรู้/สร้างงานด้วยตนเอง
- เรียนรู้และใช้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม
- ประเมินเพื่อการพัฒนา

บทบาทของ สกอ. และสถาบันอุดมศึกษากับ WIL

<p>สกอ. (policy unit)</p>	<p>สถาบันอุดมศึกษา (operating unit)</p>
<p>บรรจุ WIL ไว้ในแผนอุดมศึกษาระยะยาวและระยะสั้น</p>	<p>ถ่ายทอดนโยบาย WIL สู่แผนในระดับสถาบัน คณะ ภาควิชา</p>
<p>ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาผ่าน เครือข่าย/กิจกรรมโครงการ</p>	<p>ปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอน</p>
<p>ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรรองรับ</p>	<p>จัดสรรทรัพยากรสนับสนุน</p>
<p>ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อน WIL ในรูปแบบต่างๆ อาทิ จัดสรรทรัพยากรสนับสนุน จัดประชุม สัมมนา พัฒนามาตรฐานหลักสูตรและบุคลากร ความร่วมมือกับต่างประเทศ</p>	<p>สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผู้ใช้บัณฑิต</p>
<p>ติดตามและพัฒนานโยบาย/มาตรฐานและขับเคลื่อน การยกระดับสู่มาตรฐานสากล</p>	<p>ติดตามและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา</p>

ขอบคุณค่ะ

